

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/93/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812204182
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2012:8812204182.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zast. Mgr. Martinom Katriakom, advokátom so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava proti žalovanému: M. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX U. W. M., za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42176778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 409,91 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

U r č u j e, že zmluvná podmienka dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 11.2.2008 uvedená v čl. 2 bod 2.5 týkajúca sa zmluvnej pokuty v sume 331,94 eur j e n e p r i j a t e ľ n o u zmluvnou podmienkou.

Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobca j e p o v i n n ý uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 86,02 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 409,91 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 3.7.2008 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným dňa 11. 2. 2008 uzatvoril zmluvu č. A3609260, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXXXX. Pri uzatváraní Dodatku k zmluve žalobca odpredal žalovanému mobilný telefón značky Sony Ericsson W200i za akciovú kúpnu cenu 0,03 eur. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie od 11. 2. 2008 do 18. 4. 2008, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle uzatvoreného dodatku k zmluve je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 18.6.2008 oznámil žalobca žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Navrhovateľ následne v časti zmluvnej pokuty za mobilný telefón zakúpený žalovaným, trvale upustil od vymáhania časti, ktorá prevyšuje rozdiel medzi akciovou cenou a predajnou cenníkovou cenou mobilného telefónu, na základe čoho tak žiada súd, aby zaviazal žalovaného na zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty vo výške 129,09 eur. V zmysle Všeobecných podmienok si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. odo dňa 3.7.2008. Žalobcova pohľadávka voči žalovanému ku

dňu podania žaloby pozostávala z neuhradených služieb vo výške 280,82 eur a z nároku na zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty vo výške 129,09 eur, t.j. pohľadávka bola celkom v sume 409,91 eur.

Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

Vedľajší účastník na strane žalovaného vzniesol námietku premlčania zároveň poukázal na neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto žiadal žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, prehľadom nedoplatkov žalovaného, Dokladom o akciovej a predajnej cene mobilného telefónu, Zmluvou o pripojení č. A3609260, Dodatkom k zmluve o pripojení a prílohou č. 1 z Dodatku, pokusom o pokonávku zo dňa 18. 6. 2008 a kópiou doručanky, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, opisom faktúr č. 9003849188 , č. 8274526938 , č. 8275437357, č. 8274982492, výsluchom žalobcu, písomným podaním vedľajšieho účastníka zo dňa 29.6.2012 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Podľa Zmluvy o pripojení č. A3609260 zo dňa 11. 2. 2008 žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Paušál 100 a služby: CLIP, CLIR, Orange World Mini, Blokovanie hovorov na ATX do 30 Sk a nad 30 Sk, Roaming bez blokovania prichádzajúcich hovorov v roamingu. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Všeobecné podmienky, Cenník a Informácie o poskytovaných službách (iba v prípade pridelenia viac ako jednej SIM karty) .

Z Dodatku k zmluve č. A3609260 zo dňa 11.2.2008 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi žalobcom a žalovaným vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) typu Sony Ericsson W200i sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 1 Sk. Žalovaný sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 474,80 Sk s DPH a to na základe vystavenej faktúry žalobcom. V Článku 2. bod 2.5. sa žalovaný zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10.000 Sk. V Zmysle bodu 2.3. tohto článku sa žalovaný zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Článku 3. bod 3.7. Dodatku, účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bod. 1.3. dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že účastník sa zaviazal užívať služby mu poskytované po dobu viazanosti, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT),

Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanému zo dňa 18.6.2008 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu splatných faktúr za poskytované služby za obdobie 2/2008 až 4/2008 v celkovej výške 280,82 eur (8460,00 Sk). Zároveň žalovaného upozornil, že je povinný z dôvodu porušenia zmluvných ustanovení vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu a to v celkovej výške 331,94 eur. Náhradný termín plnenia za poskytnuté komunikačné služby stanovil na 2.7.2008, s tým, že ak pohľadávka nebude pripísaná na účet žalobcu najneskôr v posledný deň lehoty uvedenej v tomto liste, odstúpi od zmluvy o pripojení. Podľa pripojenej kópie doručanky, pokus o pokonávku bol uložený na pošte dňa 23.6.2008.

Za neuhradené služby žalobca vyfakturoval žalovanému jednotlivými faktúrami cenu poskytnutých služieb vo výške 280,82 eur a to faktúrou č. 9003849188 splatnou dňa 25.2.2008, č. 8274526938 splatnou dňa 3.3.2008 , č. 827543735 splatnou dňa 2.5.2008, č. 8274982492 splatnou dňa 31.3.2008. Predmetné faktúry neboli zo strany žalovaného uhradené.

Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol vo výpovedi, že zotráva na nároku na zaplatenie sumy 409,91 eur s príslušenstvom, pričom čiastočne mení právny dôvod uplatneného nároku - zaplatenia sumy 280,82 eur sa žalobca domáha titulom neuhradených faktúr za poskytnuté služby a zaplatenia zostatku istiny vo výške 129,09 eur sa navrhovateľ domáha titulom náhrady škody. Suma

129,09 eur zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu. Riadna predajná cena mobilného telefónu bola 129,12 eur, akciová cena, za ktorú bol žalovanému mobilný telefón odpredaný, bola vo výške 0,03 eur. Výška poskytnutej zľavy zodpovedá výške škody, ktorá žalobcovi vznikla porušením zmluvných povinností zo strany žalovanej. Poukázal na existujúci právny názor sudcu odvolacieho súdu Krajského súdu Prešov, kde vyjadruje svoj právny názor na inštitút zmluvnej pokuty a na existujúce právne názory o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o neprijateľnosti zmluvnej pokuty a poukazuje na to, že zmluvná pokuta je vo svojej podstate paušalizovaná náhrada škody. Ak súd neprizná nárok titulom zmluvnej pokuty, má skúmať, či je dôvodné alebo nie je dôvodné priznať nárok titulom náhrady škody, pričom bezpochyby vznikla škoda minimálne v rozsahu poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu.

Podľa listiny o akciovej cene mobilného telefónu predloženej žalobcom, cena mobilného telefónu Sony Ericsson W200i bola 0,03 eur a predajná cena bola 129,12 eur.

Vedľajší účastník na strane žalovaného v podaní doručenom súdu dňa 29.6.2012 vzniesol námietku premlčania ohľadne nároku na sumu 280,82 eur za nezaplatené elektronické služby. Čo sa týka zmluvnej pokuty 129,09 eur, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda o podmienku neplatnú.

Podľa Článok 11. bod 11.14 Všeobecných podmienok, zmluvné strany sa dohodli, že žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, ak je účastník právnická alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške. Podľa Článku 11. bod 11.15 v prípade súdneho vymáhania dlžnej ceny poskytovanej alebo požadovanej služby účastníkovi alebo aj akéhokoľvek iného peňažného záväzku, má žalobca nárok na zaplatenie trov súdneho, prípadne exekučného konania a trov právneho zastúpenia.

Podľa Článku 17. bod 17.5 Všeobecných podmienok, poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi účastníkom a spoločnosťou, ktoré nie sú výslovne v Zmluve a Všeobecných podmienkach upravené, sa riadia ustanoveniami Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách a ak tie nie sú upravené v zákone, tak sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone stanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnené zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z neobstaranosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľ - žalovaný v čase uzatvárania zmluvy nemal možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na

uzavretie zmluvy s dodávateľom - žalobcom. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb za obdobie od 11.2.2008 do 18.4.2008, ktoré mu boli zo strany žalobcu vyfakturované jednotlivými vyššie uvedenými faktúrami. Celkovo výška pohľadávky žalobcu z titulu neuhradenia cien poskytnutých služieb je vo výške 280,82 eur. Žalovaný bol zo strany žalobcu vyzvaný na dobrovoľné plnenia, ale aj napriek tomu žalobcovi vyššie uvedené faktúry neuhradil. Vedľajší účastník na strane žalovaného podaním zo dňa 29.6.2012 vzniesol námietku premlčania ohľadne žalobcom uplatňovaného nároku vo výške 280,82 eur.

Výhrady, že námietka vznesená vedľajším účastníkom na strane žalovaných nemá účinky voči žalovaným ako hlavným účastníkom svojou podstatou spochybňujú inštitút vedľajšieho účastníctva (jeho funkčnosť) v občianskom súdnom konaní. Vedľajší účastník je v konaní zásadne oprávnený ku všetkým úkonom (s výnimkou dispozície s konaním a jeho predmetom), ku ktorým je oprávnený hlavný účastník, a tieto úkony robí práve v prospech (a s účinkami pre) hlavného účastníka, ktorého v spore podporuje. Uplatnenie obrany proti žalobe je procesným právom účastníka konania (žalovaného) a rovnaké právo má v zmysle ustanovenia § 93 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku. aj vedľajší účastník konania, ktorý v konaní vystupuje na jeho strane; na tom, že ide o procesné právo, nič nemení skutočnosť, že pomocou obrany proti žalobe sa uplatňujú tiež námietky vychádzajúce z hmotnoprávnej úpravy (ako je práve námietka premlčania), pretože procesné právo tieto námietky uplatniť za konania nemožno zamieňať s tým, či majú pôvod v hmotnom alebo len v procesnom práve. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 19. februára 2009, sp. zn. 25 Cdo 539/2008).

Na základe vyššie uvedeného súd prihladal na námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom na strane žalovaného. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca fakturoval žalovanému cenu poskytnutých služieb faktúrami splatnými dňa 25.2.2008 až dňa 2.5.2008, premlčacia doba u najneskoršie splatnej faktúry uplynula dňa 2.5.2011, pričom žaloba bola žalobcom podaná až dňa 12.4.2012, teda po uplynutí premlčacej doby. Ako súd konštatoval vyššie, predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, preto aj bez ohľadu na dojednanie o použití ustanovení Obchodného zákonníka by bolo potrebné na posúdenie premlčania nároku použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ak by na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, najmä ohľadom určenia premlčacej doby, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu. Vzhľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že námietka premlčania bola vznesená vedľajším účastníkom na strane žalovaného dôvodne, preto súd v časti nároku žalobcu na sumu 280,82 eur, ako ceny za neuhradené služby, žalobu zamietol.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok žalobcu bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmlúvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných

podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybni podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

V danej právnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb. Teda žalobcovi v tejto situácii, keď žalovaný sa zaviazal platiť pravidelne mesačne paušálny poplatok vo výške 15,76 eur, vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur, čo vo vzťahu k tomuto mesačnému poplatku predstavuje 21-násobok. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ho zaväzoval k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

Žalobca uviedol, že zaplata istiny vo výške 129,09 eur sa už nedomáha titulom zmluvnej pokuty, ale titulom náhrady škody, lebo porušením zmluvných povinností zo strany žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 129,09 eur a to vo výške, ktorá zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, ktorý žalobca odpredal žalovanému na základe dodatku.

K tvrdeniu žalobcu je potrebné uviesť, že pre kúpnu cenu mobilného telefónu sa dobrovoľne rozhodol samotný žalobca, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako silnejšia strana. Pre predaj mobilného zariadenia za akciovú kúpnu cenu sa žalobca rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli žalobcom poskytované dobrovoľne a je nepochybné, že práve toto bolo účelom tejto jeho marketingovej a obchodnej stratégie. Súd preto inú ako predajnú cenu mobilného telefónu vo výške 0,03 eur nepovažuje za relevantnú. Súd poukazuje na stanovisko Krajského súdu v Prešove v obdobnom prípade vedenom pod sp.zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.04.2012.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná a preto neplatná, žalobu žalobcu preto aj v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 129,09 eur spolu s jej príslušenstvom zamietol.

Súd poukazuje, že takéto stanovisko v obdobných prípadoch zaujal aj Krajský súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 2Co/137/2010 a 18Co/136/2010, kde v závere rozhodnutia vyslovil, že takto dojednaná zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka je neprijateľná.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Čo sa týka vzťahu žalobca žalovaný, súd v celom rozsahu úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko zo spisu súd zistil, že mu preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli.

Čo sa týka vzťahu žalobca a vedľajší účastník na strane žalovaného, tak v zmysle § 137 Občianskeho súdneho poriadku trovami konania je aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi ako účastníkovi, ktorý sa konania zúčastnil na strane žalovaného, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov konania, keďže pri hodnote peňažnej pohľadávky vo výške 409,91 eur vedľajšiemu účastníkovi vznikol nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 86,02 eur. Právny zástupca vedľajšieho účastníka si vyčíslil trovy právneho zastúpenia celkovo v uvedenej sume za dva úkony právnej služby po 28,21 eur - prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie zo dňa 25.7.2012 podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), za režijné paušály v sume 7,63 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a DPH v sume 14,34 eur podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl. Súd vedľajšiemu účastníkovi uvedené trovy, výška ktorých bola vyčíslená v súlade s vyhláškou, priznal.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené / § 205 a/
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.